

Az előfizetés ára:

1 egész évre 8 kr.
1 fél évre 4 frt
1 negyed évre 2 frt
Körjegyzőknek és néptanítónak
egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetheti és egyes lappéldányokat venni lehet a kiadóhivatalban. Traub B. és társa, Valentin Károly, Böhm M., Luzsvics L. Veidinger N.

üzletében és a fődohánytözsében.
A hirdetések ára:
Mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
Nyitvatartásban egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön: Barek J. és Társa Erfurtban Haasenslein és Vogler, Steiner A., Hamburgban, Danbe G. L., Kao Ignác Frankfurtban, Ooppelik A. Schalek Henrik, Mosse Rudolf
Écsben. Magyarországon: Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula Somogyi E. „Első magyar nemzetközi irodá”-ja Budapestben, kiadóhivatalunk és Janovszky H. király utczában levő hirdetések felvétel iródája Pécsset.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A nemzetiségek.

Egy idő óta a nemzetiségek azon része, mely folytonosan nyugtalanokd azóta, a mióta a magyar szabadság vélszárnyai alatt szabadon fejlődhetik, ismét hangosabb lett, nyílt és titkos utakon mindent mozgásba hoz, hogy a világ foglalkozzék vele.

A felvidéki tótok muszka újságok útján beszéltetnek magukról és a magyar szabad intézmények discreditálása céljából a legvakmerőbb hazugsággal egész rabló históriát mesélnek el egy nyitrai ügyvédről, ki a Cyril és Method ünnepély alkalmából, — valószínűleg csupán magyar hazafiság sugallatainál fogva, — zárándokolt el a szent Oroszországba.

A románok pedig a francia sajtóhoz folyamodnak, hogy kimutathassák, mily zsarnokok a magyarok.

A szerbek, illetőleg a nacionalisták név alatt ismert magyarelles szerb muszka-barátok, az ismert omadinisták titkos összejöveteleken tanácskoznak azon, hogyan lehetne a magyarbarát Angelics patriarcha hatalmát megtörni, illetőleg hogyan lehetne a szerb egyház azon vagyonát, melylyel annak idejében a muszka ér-

dekében oly pazarul gazdálkodtak, ismét kezükhöz ragadni.

Ezen nemzetiségek legkonokabb s legravaszabb faja a román, illetőleg legkonokabb és legravaszabbak a román nemzetiségből eredt azon izgatók, kik a tudatlan és ártatlan román nép nevében zajognak és a román nemzetiséget önmagukban látják.

Ezek gyűlöletsugallta vakmerősége odáig terjed, hogy a magyarral való legközönyösebb irányu érintkezéstől is tartózkodnak, elzárkoznak a magyar társadalomtól, az izgatók tekintélyével megtiltják a népnek is a magyarral való barátságot, sőt árulónak bélyegzik azt, ki román nemzetiségi érdekeit a magyar hazafisággal össze tudja egyeztetni.

Kétségtelen, hogy ezen inclusiv román társadalmi magyarelles agitatio megtermi a lelkiismeretlen izgatók által óhajtott gyümölcsöt, szétszakítja ugyanis azon köteléket, mely nélkülözhetlen arra, hogy a magyar mellett a román nemzetiség is párhuzamos fejlődésnek induljon.

A magyar mit sem veszti ezen elidegenedés folytán, mert támaszkodva az államhatalomra, — elég erős már arra nézve, hogy elfojtsa az elidegene-

dés következtében — a román izgatók által kilátásba vett esetleges magyar államellenes actioját a románságnak; és elég okos arra nézve, hogy ne kívánja minden áron boldogítani akarata ellenére azt a népet, mely a magyaroknak ezen általános és az állam minden nemzetiségére nézve közösen irányuló törekvését, zsarnokságnak tekintti.

Az oláh nép vagy félre van vezetve maga, is vagy nincs, azaz: vagy úgy érez és oly ellensége a magyaroknak, mint gonosz vezetői, vagy nem — tehát magyarul érez — gonosz izgatóinak lármája daczára.

Első esetben azon szabadság, melyet a magyar állam minden nemzetisége részére biztosít, nem engedi azt, hogy államhatalmi eszközökkel az érzelmek más útjára törekedjék terelni az egész nemzetiséget. Magatartásának következményeit — az okvetlen elmaradottságot — fiai és unokái fogják majd legkeserűbben érezni.

Másik esetben ismét a nemzetiségeknek nyújtott szabadság az, mely a fenforgó bajt orvosolni fogja. A magyar állam nyújtotta szabadság élvezete mellett terjedni fog a nem el-

A „Pécs” tárczája.

Egy kis utazás lóhalálába.

Sok bolondot csinál az ember az életben mások, kevesebbet — saját nézete szerint.

Éz természetes. Mások felebarátaik cselekedeteit a magok nézetei, hajlamai, cselekvési képessége, ethicus fejlettsége, szóval saját erkölcsi és phisikai természetök szerint itélik meg, saját cselekvési indokaikat használják mértékül, s ha amazok ezektől eltérnek, szerin’ök többé-kevésbé bolond utra tértek. Néha igazuk van, néha nincs, s csak az eredmény mutatja, hogy csalatkoztak-e vagy nem, ha végítéletük megállapítására egyáltalán az eredményt indokul elfogadják, ha nem, a tett bolond maradt, bármely ellenkező eredményű volt legyen is a cselekvőre nézve.

Ily bolondságra szántam el magamat, midőn a Pécsről Bécsbe való utazásra kellő két napot is beleszámítva elhatároztam magamat, hogy öt nap, tehát szorosan véve Bécsből indulva három nap alatt Svájc legszébb vidékeit megnézem, az arlbergi és szt.-gotthardi alagutakon keresztül megyek, s e vasutak remek építkezését megbámulom.

Ugy-e bolond gondolat!

Kevés olvasóm lesz a ki igennel ne vá-

laszolna. És mégsem oly bolond, mint gondolják.

Igaz, hogy legalább is merész vállalat három nap alatt Salzburg, Zell am See, Wörgl, Innsbruck, Weesen, Zürich, Lucern gyönyörű vidékeit megnézni, az arlbergi és szt.-gotthardi vasutak nagyszerű conceptioit és kivitelét megcsodálni, a Rigi kilátásaiban gyönyörködni, a Vierwaldstätteni tó szépségei által elragadtatni, a negyedik napon már uton lenni Bécs felé, s este 7 óra 21 perczkor itthon lenni. Olvasóim igenlő válasza nem is látszik valami merésznek. És én ezt mégis a mondott időben megtettem, s erről most az olvasónak számolni akarok. — Bolondot tettem-e itéljék meg. — Julius 3-án este 9 óra 50 perczkor indultam Bécsből, és Salzburgba érkeztem 3 óra 56 perczkor, itt ugyan két nap mulattam, de ezt az utazásomban nem számítottam, mert azonnal 4 óra 8 perczkor tovább mehettem volna, mint ezt 6-án meg is tettem.

E nap reggel az imént mondott időben vasutra ültem, a gyönyörű fekvésű Werfen alatt Bischofshofen, Lenden át a mosolygó Zell am See mellett el, honnan már az ugynevezett kötenger hegyek láthatók, a Jeogangi völgye értem, innen nemskóra Tirolba, s szebb és szebb vidékeken át 8 óra 28 perczkor Wörgl-be. Wörglből egy óra és tíz percz alatt Innsbruckban voltam. Itt kez-

dődik az arlbergi vasut Londeckig az Inn, — innen az Arl hegyig a Sann völgyében.

E két völgy elég hosszú arra, hogy a vasutnak az alagutig kellő magassága elérésére se serpentinákra mint a Simmeringen, se forduló alagutakra mint a Gotthardon szükség ne legyen, de még sem oly hosszú, hogy a szükséges emelkedés csekélyebb volna elünk a pálya hegyi jellegét feledtethetné. És éppen e fokozatos emelkedés köröztül vitele képezi szerintem e pálya egyik fő nevezetességét, melynek az itt látható bámulatos szép erődítési építkezések elkerülhetlenül szükséges következményei. Merészen neki mentek a flegnagyobb mélységeknek s épp oly merész mint elegans építményekkel köröztül hidalták, s minthogy a pálya mindenütt a hegyoldalba van illesztve a pályatest erősítésére s a hegy omlások elkerülésére a legkülönbözőbb de mindig szép és érdekes építkezésekkel találkozunk és e számtalan erődítési építkezések közül egyet se láttam mely az idegenlenség jellegét viselné magán, az örökké valóság számára látszanak készitve lenni; feltűntek a lavina galleriák, melyek a hó zuhatagoknak a pályatest fölött való levezetésére szolgálnak s melyek óriási oszlopokon nyugvó hidakhoz hasonlítanak, más helyeken ismét egy rövidke alagut által pótoltatnak. — Feldkirchig a pálya az Inn, azután a Sann folyó kanyaru-

lenséges indulatu oláh népben is a műveltség, a műveltséggel az igazságosság, melynek alapján előbb-utóbb be fogja látni, mily önzők és gonoszak a kebeléből kikerült igazatóknak céljaik — és milyen gaz törekvés volt ugyanezek részéről elidegeníteni az oláh népet a magyar néptől, melyvel évezredek óta örömök és szenvedésekben közös multtal bir.

Az oláh nép józanságában bizva, a kebeléből kikerült gonosz igazatók büntetését a jövő igazságosságától kell várunk. S.

A magyar gépipar az országos kiállításon.

A magyar mezőgazdaság nagy lépésekkel való haladásának, mely a külföldi szakemberek előtt is elismerésre talált, különösen a magyar gépipar fejlődése adott hatalmas lendületet. A mi magát a mezőgazdasági gépipart illeti, eltekintve az állami gépgyáraktól, melyeknek termékei a nagy kereskedelmi forgalmon kívül esnek, ezen a téren föltétlenül a Schlick féle gépgyártársaság foglalja el Magyarországon az első helyet. A magyar gépipar ismertetésénél épen ezért mindenekelőtt azt a rohamos haladást kell jelezni, mely különösen a magyar mezőgazdasági gépek gyártásánál észlelhető. Ehez a valóban amerikai haladáshoz a legtalálhatóbb jellemvonást ama hazai vállalat szakértői leírása szolgáltatja, mely a mezőgazdasági gépek gyártásában kétségkívül első helyen áll. Sőt joggal mondhatni, hogy a Schlick-féle gyár kitünő mérnökkarával a kisebb vidéki vállalatoknak minta-intézetül és ugyszólván magán-egyetemül szolgált, a mi pedig a szakmérnökök és a mezőgazdasági gépeket készítő fém-iparosok kiképzésénél kitünő szolgálatot tett. Abban a versenyharcban — írja a „Correspondance de Pesth” — melyet Magyarország az orosz és tengerentúli mezőgazdasági termények behozatalával folytat, nélkülözhetetlen követelménynek vált, hogy belterjes földműveléssel s alkalmas gépek segítségével vétele mellett olcsóbbá tétessék a különféle mezőgazdasági termények árcégsége. Ebben az irányban a Schlick-féle gyár az egész országban megindult reformterveknek nagy szolgálatokat tett és sikeresen működött közre annak az előlétlenek

leküzdésénél, mely bizonyos körökben még mindig uralkodik, melynélfelőlva gépészeti téren csak akkor ismerik el az eszköz jóságát, ha az külföldi gyár bélyegét viseli magán. E tekintetben nagyon sok jobbra változott. A műszaki érdemarisztokrátiának köszönhető ez, mely egyes iparágakban még annyira fogja vinni, hogy a magyar technikusok és szakmérnökök nemcsak egyenjogú versenyképességet fognak maguknak kivívni, hanem — mint már a magyar malomépítési iparnál történt — bizonyos tereken jól megérdemelt irányadó állást fognak nyerni. A megelőző években a külföldi mezőgazdasági gépek magas árai mellett Magyarország az összes európai államok közül a legnagyobb járulékot szolgáltatva azokhoz a milliökhöz, melyeket angol gépgyárosok ezen a kiviteli czikken nyertek.

Főképen a Schlick-féle gyár érdeme az, — melynek két év óta a mezőgazdasági gépek számára külön osztálya van berendezve, — hogy különösen a tartalék-alkatrészek ára körülbelül 30 %-kal olcsóbbodott, továbbá az is, hogy a mezőgazdasági gépek a hazai verseny folytán egyáltalában annyira jutányosabbakká lettek a magyar gazdák számára, hogy nem vándorolnak már többé ki a milliók külföldre. Különösen jellemzi a Schlick-féle gyárt gyártmányainak tökéletes eredetisége, mert ezek nem külföldi minták után vannak másolva, hanem a mezőgazdasági összes tapasztalatainak jeles alkalmazása mellett önállóan vannak szerkesztve és a gyakorlati célnak megfelelőleg alkalmazva a magyar mezőgazdaság különös követelményeibe. Az igazság kedvéért fel kell sorolnunk a következő tényeket, melyek a mellett szólnak, hogy a fentebbieket a legmértékesebb oldalról is elismerik, a mely tényeknek ékesszólása minden további magyarázatot fölöslegessé tesz. A legmagasabb elismerés rejlik ő felsége nyilatkozatában, melyet a kiállítási gépcsarnokban való látogatása alkalmával a Schlick-féle gyár műszaki vezetője előtt tett, miután előbb részletesen megmagyaráztatta magának a gőzeséplő berendezését és szerkezetét: „Rendkívül örvendek, hogy ezeket a gépeket immár Magyarországon is ily kitünő minőségben állítják elő és hogy már nem kell őket többé külföldről hozatnunk.”

További elismerést foglal magában a württembergi királyi gépvizsgáló bizottság bizonyítványa, a mely bizottság a világhírű hohenheimi mezőgazdasági akadémiával a

legsorosabb összekötésben áll, oly szakértői forum ez, melynek európai tekintélyét nem csak Magyarországon, hanem minden mezőgazdasági körben elismerik; ez az elismerés főképen a méltán híressé lett Schlick-féle kettős és hármas ekkének jutott osztályrészeül. A magyar ipar büszke lehet rá, hogy a mezőgazdasági gépek külföldi versenyharczában egy magyar gyár, a Schlick-féle gépgyár 25 hies angol és német gyár elől ragadta el a győzelmet, továbbá arra is, hogy az ottani ítélobizottság elismerte, miképen ez a gyártmány minden eddig ismert ekeszerkezet között a legtökéletesebb. A három évvel ezelőt Agárdon tartott ekeverseny óta a Schlick-féle gyár Schlick-Krumpach-féle szabadalmazott egy-két és három vasu ekeével uralja e téren a helyzetet és szembeáll minden külföldi versenyyel, úgy hogy e gyár az utóbbi időben több mint 1000 darab ilyen ekét adott el. A gyárban előállított kisebb mezőgazdasági gépeken kívül, melynek a daráló malmok kézi és járgány-berendezésre, gabonatisztító rosták, üszög tisztító készülékekkel, kukoriczamorzsolás kézi és szelmalomberendezéssel, szecsakavágógépek, répavágók és répazúzóik, — a Schlick-féle gyár különféle nagyságú gőzeséplőgépeket is állít elő kisebb mezőgazdák részére úgy mint nagybirtokosoknak. A Schlick-féle gyár készítményeinek jutányossága folytán a mezőgazdasági segítőgépek örvendetes módon terjednek el. A mezőgazdasági csarnoknak az a része, melyben a Schlick-féle gyár kiállítása van, a legvilágosabb képet nyújtja arról a haladásról, mely e téren oly nagy mérvben tapasztalható, és az ide ellátogató mezőgazdát meggyőzi arról, hogy mennyivel biztosabb alkalmat nyújt neki ez a magyar gyár, mint a semmiféle komoly biztosítékot nem szolgáltatató ügynökök által képviselt külföldi az, hogy alkalmas gépek segítségével gazdasága jövedelmét emelje. Jellemző e kiállításra nézve, hogy itt nem diszképzésményekről van szó, hanem a kiállított tárgyak épen olyanok, mint azok a gépek, melyeket a társaság gyárában látunk. Szembőlük e független, gyakorlati eredetiség, melyet a Schlick-féle gyár kiállításához közeledünk. A gőzeséplőgépeknek hatalmas zugása, a szédítő gyorsasággal keringő doboknak erős mély hangja és a 21 cm. átmérőjű körszivattyu hatalmas vizsugarának zuhogó esése nemcsak szemmel láthatólag, hanem füllel hallhatólag is bizonyítják, hogy Magyarország az a maga nemében első hazai gyára nem elégedett meg azzal, hogy —

latait követi s e két folyó hatalmas sebességgel való lefolyása által okozott tájékozó hullámok az összképnek egyik gyönyörű részletét képezik. A táj hegyi táj, szép, de a Salzbürg-Bischofshofen, vagy Selzthal-hieflau részlettel nem vetekedhetik.

Tájéki tekintetben annál szebb a tulajdoni rész, amint a 10,263 m. hosszú alagutat elhagyjuk, s az Aflentz völgybe érünk, mooslyó völgy, óriási hegyek és havasok közt ez utóbbiak közül leginkább feltűnőbb a Seesaplona Bludenz déli részén.

Az utazási kalauzokban fölemlített rokatok nem érdemes keresni, ezek néha egyetlen négy szögű csonka toronyból, néha csak egy alig észrevehető kőhálmazból állanak és ha a régi vár vagy kastély meglehetősen nagy része még fenn is áll, ez az azt környező óriási hegyek mellett annyira elenyészik, hogy a tájkép nagyon mellékes tárgya gyanánt tekinthető, kivételt csak Werfen a Salzach, és Kronburg az Inn völgyében Schönwies mellett képeznek, melyek a táj főszépségei közé tartoznak. — Feldkirchre érttem d. u. 2 óra 15 perczkor. Itt elhagytam az arlbergi vasutat s Buchs-on át Svájc felé tartottunk. Buchsra 2 óra 50 perczkor érkezünk, hol már a svájci idő szerint járunk, mely a prágai időhöz 28, a budapestihez képest 46 percczel késik.

Buchsról elindulva a Rajna völgyében Sargansra értünk, hol a Ragatz fürdőbe me-

nők elhagytak bennünket, mi pedig nyugat felé fordulva beértünk a Seez völgybe. Wallenstadt-nál kezdődik a 15 kilom. hosszú wallenstadt-i tó, szélessége csak vagy 2—3 kilom. s így a tulsó (éjszaki) partja is könnyen belátható. E tóróll az arlbergi vasut megnyitása előtt vajmi keveset hallottunk, pedig a legszebb tavak egyike. A déli oldalán számtalan apró alagutot át fut el mellette a vasut, a vasut felett felhőkig tornyosuló hegyek, s az éjszaki rész kopasz sziklás bércekkel van szegélyezve, melyek csupasz falai függőlegesen merülnek a tó zöldes kék vizébe. Növeli a tájkép szépségét két e bércekről lezuhanó vizeses, egyik mintegy 400 méter magasságról, a másik jóval alacsonyabb, de annál nagyobb víztömeggel. A Königssee-re emlékeztetett Berchtesgaden mellett, csak-hogy én amaz szelnek tartom emennél. Egy hiányról értesültem e gyönyörű tónak, hogy vizének sima tükre igen gyakran egy váratlanul érkező szél által oly sebesen kavartatik fel, hogy a rajta evező csónakot csak nagy bajjal lehet megmenteni az éjszaki sziklákhoz való ütközéstől, mi már több szerencsétlenség okozója volt; s ez lehet az oka, hogy a tavon egyetlen egy csónakot sem, a parton pedig csak itt ott vajmi keveset láttam. A tó végén van Welsen csinos kis városa, honnan másfél óra alatt Zürichbe értünk. A vasut Zürichből tekintve a zürichi tó jobb partján halad, balra tőlünk az Uetli

hegy, a csúcsán két fogadóval, jobbra a tó, ezen túl Rapperswyl és számtalan elszórt falu s épület köti le figyelmünket s a tónak valóságos mooslyó látszatot kölcsönöz.

Meglepett engem itt a nagymérvű szőlőtermelés; a szőlős kertek az Uetli hegy aljáról lenyulnak a tóig, még pedig annyira, hogy némely kinyúló földrés szőlővel beültetve és négyzetek fölazattal védve 15—20 méternyre a tóba terjed, a tőke a víz színe fölött csak 1—1½ méternyre van, úgy hogy a gyökere okvetlenül a víz színe alá ér; ennek daczára a szőlőlevél nem világosabb a többiénél, melyek általában nem oly sötétek mint a mieink, színük sárgászöld, de egészséges. A szőlőmivelés hasonlít a mieinkhez, a tőkék sorba ültetvék, csakhogy a sorok is, a tőkék is közelebb vannak egymáshoz mint nálunk. A szőlőkben elszórvá, de bizonyos rendszerrel magas, mintegy 4 méternyi vékony fenyőpóznák látszanak, elején a vonat sebessége miatt nem tudtam meghatározni, hogy minő növény támogatására szolgálnak s klonlónak tartottam, de utóbb meggyőződtem róla, hogy bab; még csak alól készült s nem futott fel annyira, hogy könnyen rá lehetett volna ismerni; a szőlőmivelésre úgy látszik nagy gondot fordítanak, a szőlők tiszták, egy szál gaz sem látszik bennök.

Zürichbe értem délután 5 óra 53 perczkor. Itt megebédeltem és a továbbindulásig

mint mások — fényszerű csiszolt holt vas és fanémeket állított ki.

A körszivattyú nr. VII. a legjelesebb módon van szerkesztve; csövének átmérője 210 millimeter, a szivattyú munkaképessége óránként 50,000 liter; a szijkerék méretei: 320 mm. és szélessége 235 mm.

A Schlick-féle kiállításnál, mely a gépcarnok mind a három ágára kiterjed és a mely tér tekintetében a legnagyobb a gépcarnokban, tapasztalható, hogy itt bizonyos amerikai szellem nraikodik és hogy mindent el van érve a cél, mely abban áll, hogy gyakorlatilag használható, lehetőleg egyszerű, minden fölösleges szövevény nélkül szerkesztett, olcsó és tartós mezőgazdasági gépek állíttassanak elő. Jó hírnevét biztosítja az, hogy a Schlick-féle gyár semmiféle gépet nem hoz forgalomba, mielőtt azt az ország különböző részében mezőgazdasági egyletek által ki nem próbáltatta. A Schlick-féle több-vasu eke, mely e nembem kétségkívül a legjobb, a kiállításon egy minta által van képviselve, mely a géplakatosságának valóságos ékszere. Ez a minta a hohenheimi királyi akadémia maga nemében pártatlan mintagyűjteménye számára van megrendelve. Hasonló megrendelést tett egy másik külföldi tekintély, a mezőgazdasági gépépítész veteránja Perceles Emil tanár a bécsi és kir. földművelési főiskola számára; szállíttatnak továbbá ilyen minták a magyar szakiskolák számára is. Egy lap kerete kevés ahhoz, hogy a Schlick-féle kiállítás leírásánál e hazai vállalat sokoldalúságának megfelelőhessünk. Az ilyen kiállítást látni kell. Szakértők úgy mint laikusok egyetértenek abban, hogy a magyar ipar e hazai minta-vállalatra büszke lehet. A gépcarnok más részeinek további leírásánál, mely ezután következnek, csak a legjobbaknál lehet olyan elismeréssel szólnunk, a minőt a Schlick-féle gyár kiállítás teljes mértékben megérdemel.

POLITIKAI HÍREK.

— A kiegyezési tárgyalások, jól lehet elértekezlet formájában már a múlt héten megkezdődtek, csak az ősszel fognak valójában megindulni és sima megoldásuk várható.

*

— A magyar kormány legközelebb — megbízható forrás szerint — a közigaz-

gatás kérdéseivel fog foglalkozni. A főispáni állás állami hivattal változik át s melléje a belügyminiszterium kebeléből adnak állandó titkárt. A főispáni hatáskör kiterjesztése különösen azon szempontból látszik szükségesnek, hogy jövőre államellenes jellegű megyei határozatok ne legyenek hozhatók. — Ezen szempont jó és lehet is irányadó. Csak az a baj, hogy az államellenes határozatok, miután azok csak oly megyékben keletkezhetnek, melyekben a nemzetiségek többségben vannak, meg nem akadályozhatók, amiért is nem annyira az államellenes határozatok hozatalának megállítására, mint inkább azok szigorú megtorlására kellene a főszólyt helyezni.

*

— A szerb egyházi kongresszuson, mely f. é. szeptember hóban tartatik, királyi biztosul valamint a múlt évben úgy ezuttal is Cseh Ede, titkár gyanánt pedig Leövey Sándor közoktatási miniszteri titkár fog működni.

*

— Istóczy Győző, az antiszemita párt vezére a „12. röpirat“ júliusi füzetében egy hosszú cikket közöl, melyben pártja elveinek az országban tapasztalt hanyatlását és tér-vesztését nyíltan elismerve ennek okául azon körülményt mondja, hogy eddig az antiszemita pártban egy a közjogi alap védői, miútt annak ellenségei vegyesen ültek, miútt is Istóczy határozottan a párt kettéválása mellett nyilatkozik, mondván: „Alakítsanak a közjogi kiegyezés alapján álló antiszemita képviselőik egy közjogi alapon álló politikai antiszemita pártot, a függetlenségi antiszemita képviselőik pedig egy külön függetlenségi politikai antiszemita pártot“ és a haza meg lesz mentve.

Tanügy.

(A pécsi közs. iskolaszék f. h. 15-én tartott üléséből.)

A tikkasztó hőség, no meg a polg. leányiskolai zenebona felszínre hozásának előjeleiből sokan a gyűlés eredményeül vilámlást, dörgést és zivatart következtettek. Az égi háboru azonban elmaradt, a villám senkit sem sujtott, sőt ellenkezőleg az iskolaszék szerdai ülése mint jótékonyan ható nyári eső, mely a szomjazó természetet felüldíti, elégitette ki érdemileg a kérvényezők egész sorát. Jól esik konstatálnunk, hogy ezzel ismét egy hervadhatatlan babérral gazdagodott azon koszoru, melyet nemesen gondolkozó iskolaszékünk Aidinger János vezetése alatt tanügyünk felvirágoztatása körül magának szerzett.

A gyűlés első tárgyát az évi zárvizsgálatokra kiküldött iskolaszéki tagok beszámolója képezte a vizsgálatok eredményéről. E nyilatkozatokból kitűnt, miszerint az összes községi népiskolákban a tanítók hivatászerű működésükkel a várakozásnak teljesen eleget tettek, mit az iskolaszék örvendetesen vett tudomásul s elismerést szavazott a tantestületnek azon buzidító reményének kijelentésével, hogy az eddig is helyesen választott uton továbbadvá az iskolaügy jól felfogott érdekeinek fejlesztését a jövőben sem fogja szem elől téveszteni.

Olvasottott W a r g a Ferencz belv. ig. tanító jelentése a városi zeneiskola vizsgálatáról, mely jelentésben nem túlzottan a vizsgálatok koronájul tünteti azt fel. Az iskolaszék dicséret elismeréssel adozik Hoffer Károly ideigl. alkalmazott zenetanítónak. Hogy pedig ezen úgy is mindinkább fejlessék, tekintettel a tanulók nagy számára bizottságot küld ki, melynek feladatává teszi, miszerint egy-két segéd alkalmaztatásának mikénti lehetőségéről gondoskodjék, amenyi-

ben lehet a házi pénztár ügybevitelének mellőzésével; továbbá az igénybuzgó tanító véglegesítése iránti javaslat ugyanezen bizottságtól szintén elváratik. Felhivatott ugyan-azon bizottság, mely eddig is a költségvetés munkálatait végezte, hogy a jövő 1885/6-ik iskoláévre vonatkozó költségelőirányzatot elkészítse.

A jövő iskolaévi beirátások az elemi és polgári iskoláknál aug. 30., 31. és szept. 1-ére határozottak. Veni cancte 2-án. Az ismétlő vasárnapi iskolásoké szept. 6-án és 8-án eszközöltetik. Az iparos tanulók beirátásáról az iparhatóság gondoskodik. A beirátási díjak fentartottak úgy, mint a múlt évben.

A polgári leányiskola végleges szervezése céljából szintén bizottság küldetett ki Krasznay Mihály, Egry József, Bolgár Kálmán, Hartl Ferencz, Varga F. iskolaszéki tagok és az ideigl. igazgató személyében. Ezzel kapcsolatban olvastott a polg. iskola 7 tagja által aláírt és Kelemen Katalin tanítónő megférhetlensége ellen benyújtott terjedelmes vádirat. Minthogy vádlott tanítónő viselkedési fegyelmi eljárás tárgyát nem képezhetik, a vádirat alapján alapos és szigorú felülvizsgálásra utasítottak a fenti bizottság, hogy valéhára az intézet rovására uralkodó torzalkodás viszályai megszüntetessenek. Az orvoslás irányuló javaslat a bizottságtól szintén beváratik.

Ugyanezen bizottság felkérte, hogy az ágostoniéri új iskola berendezése és a szervezendő óvó-bölcsöde iránt javaslatot terjeszsen be.

Ezután magán kérvények elintézése került szönyegre Szelman Győzőnek a harmadik koriletmény, Mihálovics Antalnak és Sirisaka Andornak az első ötödéses díjpótlék megszavaztatott. Hemmerich Károly tornamester kérvénye a nyugdíjba való felvétel és koriletmény iránt elfogadtott.

Borsy György és neje felső-vámház utcazi tanítóknak kérelme az ágostoniéri új iskolába való áthelyezése iránt elvben elfogadtott; miután azonban e fölött a jelen viszonyok mérlegelése mellett a beirátások előtt véglegesen határozni korai volna, az elnök bizatot meg, hogy kérvényezőknek áthelyezése annak idején rendezessék. Ez ügynek méltányos elintézését Szibert Nándor pártoló felszólalása után elnök újból készséggel megígérte.

Leordinay Gizella és Nick Józsa segéd-tanítónők 7—8 évi buzgó működésük méltatásul soron kívül rendes tanítókké léptették elő. Ezzel két rendes tanítónői állomás szerveztetett, az ezzel járó 200 frtnyi többlet a jövő évi költségvetésbe vétetik fel. A fizetés többlet azonban 1886. jan. 1-től fog kiszolgáltatni.

Végül néhány kevésbé jogosult kérvény s a gondnoki jelentések és számadások intéztettek el.

y. y.

Magyar népgyűlés Amerikában.

Mint az „Amerikai Nemzetőr“ hozzánk érkezett legutóbbi számából látjuk, a new-yorki magyarok magasztos ünnepet, magyar népgyűlést tartottak június 25-ikeu.

A népgyűlés célja az volt, hogy az Amerikába költöző magyarok megóvására, kik tájékozatlanságuk következtében lelketlen amerikai üzérkedők által a legtöbb esetben megcsaltnak s vagyonilag, igen sokszor tisztig is tönkre tétetnek, egy „Magyar Társulat“ alakíttassék. A mi meg is történt. Az „Irving Hall“ nagy termében tartott a népgyűlés; beszédeket mondtak: Varnum M. James tábornok (a népgyűlés elnöke) Ecclesine volt szenator, (mindketten magyar barát amerikaiak) dr. Gerster G. Árpád, dr. Wise A., Perczel Lajos, az „Amerikai Nemzetőr“ szerkesztője s dr. Kohut Sándor volt pécsi főrabbi, kinek szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel fogadott beszéde a következő:

„Midőn szívem mélyéből üdvözléném önököt, önmagamnak kívánok szerencsét, hogy harmadfél hónapki távollét óta forrón szeretett

maradt időt (esti 9 óra) minthogy esett az eső, a pályaudvar megsejmlésére fordítottam. Itt láttam először az összes kitérőknek egy helyből való igazgatását; nálunk ugyanez ha egyik vágány a másikba be, vagy ebből kitér, e mozgó kitérőket egy ott levő ő állítja be és gyakran megtörtént már, hogy egy ily ór aluszkonyasága vagy mámorea miatt e kitérőket a bejövő vonat számára hibásan állította, mi által a berobogó vonat a bennlevővel összeütközött és néha nagy szerencsétlenség okozója volt. Zürichben a kitérők hosszú, szépen dolgozott vasrudakkal vannak összekötve, melyek mind egy szobába, vagy üvegfallal ellátott csarnokba nyulnak be s itt egy emeltyűvel vannak kapcsolatban, melynek felemelése vagy leeresztése által a vele kapcsolatos kitérő a szükséges állásba helyeztetik, ellenőrzésül a különvő és a mi pályáinkon is látható jelző (semaphore) szolgál, melynek állása mutatja, hogy a gépezet megfelel-e a feladatnak vagy nem s hogy az illető, már műveltebb hivatalnok nem hibáztott-e. Ez emeltyűs állító először a Gott-hard vasuton vétettek alkalmazásába és most már a többi vasut is utánozva; mondják, hogy nálunk is lennének vasutak ily készülékkel, de még én nem vettem észre.

Este 9 órakor indultam Luzernbe, hová 11 órakor értem és a Schweizerhofba meg szálltam.

Ez volt az első nap.

B.

(Folyt. köv.)

hazám édes nyelvén intézhetek Amerikában élő honfitársaimhoz egy pár szót. Nagy megtiszteltetés reám nézve az, hogy ily távol a hazától, ily felette nagy horderejű ügyben, mint minővel most foglalkozunk, édes hazám zengzetes nyelvén beszélhetek; mióta a hazából távoztam, ez az első eset, hogy nyilvánosan szólhatok, oly nyelvén, melyen a költőkön kívül talán csak a menybeli anygok beszélhetnek! Nem voltam erre elkészülve, de kötelességemnek tartom e felhívásnak engedni, nemcsak azért, mert a magyarság ügye, de azért is, mert a humanitás jellegét hordja magán s hogy részemről is legalább a jó akarrattal járuljak megoldásához oly ügynek, melyet szívem egész melegevel magamnak vallok. Sokkal rövidebb órák vagyok itt, sem hogy a viszonyokat alaposan — főverő hegyére — ismerhetném, de e rövid idő alatt is erős meggyőződésém érlelődött bennem azon hit, hogy a szegény elhagyott magyar bevándorlók érdekében erkölcsi kötelességünk a lehető legjobbat, — egy, azok ügyei és bajával foglalkozó társulatot létre hozni. Nem azt mondom ezzel, hogy minden bevándorlót, minden magyart segélyben kell részesítenünk, hanem hogy szavaim példával illusztráljam, a szentírás ama szavait említem fel, mely azt mondja: „Ha idegen földre rokonod, barátod, ismerősöd vagy nemzetselid jön hozzád, ne zárd be kezedet, hanem nyisd ki kezedet.” Ha a marok csukva van, az ujjak közötti különbség nem látszik, azok mind egyformának tűnnek fel, ha azonban kinyitjuk, tehetünk különbséget ujjaink között. Így van a segélyvel, támaszszal is az ember; ha egy nyomor és inséggel küzdő családapának kell segélyt nyújtani, bizonyára többet kell érte tenni, mint ha egy az elzülles utján levő csavargó fordul könyöradományért; ezt a különbséget egyesek, a kik szívesen áldoznak honfitársaik javára — nem ismerhetik, nem tudhatják, hol használnának támogatással, s hol lenne a legnemesebb emberbaráti cselekedet káros, s éppen ezért szükség van a rendszeres társulatra, de még azért is, mert az utóbbi időben nagymérvűvé vált kivándorlás, oly földcinket hozott és hoz Amerika földre, kik lelketlen kufárok keze közé kerülhetnek, kik ismerethiányukat kizsákmányolták és a szerencsétleneket a végromlásba taszították. Az ilyenemű üzelmeknek kötelességünk gátat vetni, s ezt nem tehetjük másként, ha csak e munkában levő társulatot, erőntől telhetőleg, szellemileg, anyagilag nem istápoljuk. Ebben a szabad csodálatra méltó országban senki sem idegen, mi az ország vendégszeretetét s igazságszolgáltatását illeti; de tényleg idegen, ha segélyforrás nélkül kénytelenítettik életét tengetni. Azért méltó elismerést érdemelnék azon jeles és emberszerető férfiak, kik a magyar ügyet a közeli legközelebbi tőrhető megoldás melrébe terelni igyekeznek. Hogy ezt tehesük, az erők összeműködését kell mindenek előtt szem előtt tartani. De nem csak elméletileg, de mindenekelőtt gyakorlatilag kell megoldanunk e fontos magyar kérdést, miért is minden magyar pártfogásába a legmelegebben ajánlom a „Magyar Társulat” ügyét!”

Grace R. Vilmos new-yorki polgármester és Schurz Károly hírneves amerikai államférfi szép leveleiben mentették ki elfoglaltságuk miatt történeti távolmaradásukat.

A népgyűlés megtartása és a „Magyar Társulat” megalakítása oly esemény, mely az amerikai magyaroknak becsületére válik. — Vajha az együvé tartozás, egymásra talátság és összetartás érzete soha se halna ki nemzetünk fiai kebléből.

— **Fogyasztási adóinkról.** A legközelebb megjelent kimutatások szerint az elmúlt 1884-ik évben fogyasztási adó címén befolyt Ausztriában 88,291,030 frt (az előző évben 89,235,650 frt s így a kevesebb let 944,620 frt.) Magyarországon 19,707,023 frt (az előző évben 17,472,295

frt s így a többlet 2,334,728 frt.) Ausztria - Magyarországon volt katonai határörvidékekéi együtt 108,099,332 frt (az előző évben 106,841,193 frt s így a többlet 1,258.139 frt. A hiányt Ausztriában, jöllehet ott a fogyasztás minden téren emelkedik, az okozza, hogy a cukor adóból a múlt évben pusztított cukor-válság következtében 2,585,686 frttal kevesebb vétetett be. — Magyarországon emelkedett a pálinka, bor, must, ser, és ásvány-víz fogyasztás, illetőleg az ezek után fizetett adó. — Az okkupált területek fogyasztási adója (72,068) az előző évihez 12,954 frtyai apadsát mutat. — A monarchia mindkét államában a serfőző gyárak száma (2053) 41-gyel kevesebbedett. Gyártatott pedig sör Ausztriában 12,392,195 hektoliter, Magyarországon 645,306 hl; (1883-ban csak 547,051 hl; tehát itt is tetemes a szaporulat.) — Pálinka-főző gyár működött Ausztriában 33,738 (2978-alkévesebb) Magyarországon 80,616 (4175-tel több mint az előző évben.) — A monarchia mindkét államában a répa cukorgyárak száma 230 volt, (kettővel kevesebb, mint 1883-ban) melyek adó fejében 33.4 millió forintot fizetek.

Felhívás a magyar lövészekhez.

A II. osztrák „Bundesschiessen” sajtóbizottsága szerkesztőségünkbe egy Innsbruckban nyomott, német és magyaryelvű felhívást küldött, melynek magyar része következőleg hangzik:

Magyar lövésztörek I

A II. osztrák köteléki-lövészünnepély, mely lövészkörökben már hosszabban öhajtatott, folyó évi augusztus hó 5-kétől 18-áig (az ünnepélyes menet aug. 9-én) Innsbruckban tartatik meg. Innsbruck városa, mint az ünnepélyek központja, valamint az egész lövészsországi Tirol, versenyeznek ezen ünnepélyt lehetőleg legméltóbban megtartani és vendégeit a világ minden irányából legszívesebben fogadni.

A II. osztrák köteléki-lövészünnepély Innsbruckban hivatva van az egész világnak azon bizonyítékot szolgáltatni, hogy az I. köteléki-lövészünnepély óta, mely 1880-ban Bécsben tartatott meg, az osztrák lövészkötelék gyenge növénye erős és életképes törzsre fejlődött. Ép úgy, mint mi mindenkor a lövészügy fejlődését és kiképzését alkotmányos határainkon túl is meleg rokonszennvel és nagy részvétellel kísérjük, úgy reméljük, hogy a lovagias magyar lövésztörekvekre hasonló szívélves érdekoldást tanusitanak törekvéscink és ünnepélyünk iránt.

Jöjjetek tehát minél számosabban bőven áldott honotokból, résztvenni Tirolban azon vidám osztrák lövészünnepélyen, mely szép hazánk és hatalmas Osztrák-Magyarország iránt sugalt hazafiai lelkesülésünk tanúsága:

Szellemben kezecinket már most nyujtjuk szívből eredő istenhozotr!

Innsbruck, 1885. június havában.

A központi bizottság nevében:

Az I-ő elnök: A II-od elnök:
Graf Wolkenstein-Rodenegg Artur, Sonvico József,
főlövészemester. lövésztanácsos.

Hirek.

A Szepes-reqiuem a lyceumi templomban csütörtökön reggel 8 órákor ünnepélyesen megtartott. A requiemem dr. Zsinikó István teljes segédlet mellett pontifikált; résztvevő közönség azonban lehet mondani teljesen hiányzott. Annál impozánsabban alakult a belvárosi templomban a város közönsége által megtartott gyász-isteni tisztelet d. e. 10 órákor. A templom közepén magas katedra emelkedett, feldiszítve a püspöki méltóság jelvényeivel, körülragyogva az égő viaszgyertyák özönével. Mellette két oldalt a városi rendőrök díszőrséget képeztek. A requiemem Mendlik Agost apátplébános pontifikált. A résztvevő közönség teljesen megtöltötte a templomot, köztök sokan, kik még Szepesyt személyesen ismerték. Ott láttuk a városi hatóság részéről Aidinger János polgármestert, Zavaros Péter árvasközi elnököt, Majorossy Imre főjegyzőt, Fekete Mihály tisztű ügyészt, a városi képviselőtestület részéről dr. Hölling Miksa megyei tisztű orvost, Rath Mátyas iparkamarai elnököt, a klerus képviselőjében Troll Ferencz pápai praelatust, Dobszay Antal kanonokot. A joglyceum tanári kara részéről dr. Lancesár Józsefet. Ezenkívül nagyszámú és intelligens közönség, köztök több joghallgató róta le a kegyelet adóját a halhatatlan emlékeztető egyházfedelem és városunk többrendbeli nagy jötevője iránt.

Kinevezés. A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság Lantos Flóris irodasegéd-tisztet II. oszt. irodatisztáé nevezte ki.

A szegényház tervezetét és költségvetését, miután azt a belügyminiszter felkivánta, a városi tanács felterjesztette a miniszteriumhoz.

Ezredgyakorlat. A helyben állomásozó 52-ik gyalogezred vasárnap hajnalban ezredgyakorlatra indul, melyben az ezred Kaposvárott állomásozó II. zászlóalja, valamint az Albrecht főherczeg nevével viselő 44-ik ezred II. zászlóalja is (mint ellenfél) részt vesz. Az összeütözés vasárnap Sásd körül lesz; hétfőn pedig bevonulás Pécsre. E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a múlt számunkban említett körülbelül 6000 főnyi katonaság nem a folyó, hanem a jövő hó 22-ikén jön városunkba.

A pécsi dalárda a Dalegyeltekhez. Budapest fővárosi közönsége f. é. janu. havában megkeresé az orsz. dalárszövetséget, hogy az a kiállítás ideje alatt egy országos dalünnepélyt rendezzen. A szövetségi közgyűlés — tekintve az ezzel járó nehézségeket — az ügyet elrejté; azonban Huber Károly orsz. dalárkarnagy újra kezébe vette az ügyet. H. K. ezen fellépése miatt a pécsi dalárda a szövetség-nél megbotránkozását fejezte ki; a hazai dalegyesületekhez pedig körlevelet küldött, melyben tekintve az ily dalünnepély által elérhető kétesértékű erkölcsi sikert, másrészt figyelembe véve azon körülményt, hogy a most rendezendő ünnepély határozottan a jövő évben városunkban tartandó orsz. dalünnepély rovására történnek, kijelenti, hogy a felhívásban jelzett dalünnepélyen részt nem vesz, s felkéri a társjegyleteket, hogy Huber és társai felhívására ugy intézkedjenek, hogy elhatározásuk ne legyen a jövő évben városunk falai közt rendezendő orsz. dalünnepély rovására.

Eredménytelen árverés. A „Féjér farkas” vendéglő átellenében levő üres telkek eladására kitűzött árverés csütörtökön nem volt megtartható, minthogy venni szándékozók nem jelentek.

A másod-foku erdei fellebbviteli kihágási bíróságba a bizottságból kilépett Radocsa Mátyas helyébe a közig. bizottság csütörtöki ülésében Blauhorn Antal választott meg.

Lopás-kísérlet az uszodában. Szerdán d. u. a Madarász Sonntagh-féle uszodában egy vendég — furdését vágve — éppen akkor nyitott kabinjába, midőn valamely suhancz kívülről a rozszant tetőzetten átbenyulva az illető óráját akarta kivenni. A lopás természetesen megghiusult. Jó volna az uszoda rozszant tetőzetét kiugyaztatni.

Jóváhagyott alapszabályok. A földmiv.-ipar- és kereskedelemügyi miniszter a városunkban alakult „Első magyar házi-szárnyasok, postagalambok, nyulak, ebeket tenyésztő és madarakat védő egyesület” alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta.

Halálozások. Lakits Sándor, Lakits Ferencz volt pécsi kereskedő fia meghalt Szombathelyen, 22-ik évében. — Radocsa y Mátýásné született Szabó Mari, meghalt 11-én, 63 éves korában. — Steiner Lívolt városi helyépenz bérlő meghalt pénteken.

Meghívó. A „Pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyező-egylet” t. tagjai ezuttal tiszteletteljesen felkérnek, hogy a f. hó 19-én azaz vasárnap d. u. 5 órakor saját helyiségükben tartandó rendkívüli értekezletre annál is inkább megjelenni méltóztatassanak, minthogy a fennfoglalt ügy — részvétele a magyar keresk. ifjúság országos értekezletén Budapesten — a tárgyalásnak különös érdekeltiséget kölcsönöz.

A lövődében július hó 12-én 440 lövés tétetett; ezek közül 1 szeg, 7 négyes s 119 lövés esett. — Az I-ső díjat legtöbb közlővésért Barnaky Gyula, a II-ik-ét Hillebrand Ferencz, a III-ik-ét Port Tivadar, a IV-ik-ét a legjobb lövésért Schreiber Ferencz nyerte.

Az ipariskolák költségvetését a tanács elkészítette. A bevétel: 110, a kiadás pedig 4030 frtban megállapítva s így a hiány 920 frt, mely államkölcsön útján lesz fedezendő. Minthogy Pécs városa iskoláit teljesen sajátjából tartja fenn és e célra még az államtól soha egy krajczárt sem kapott, míg más városok folyton és tetemes segélyben részesülnek, reméljük, hogy a kívánt fedezet kieszközölése a kormánytól sikerülni fog.

A lapunkban közölt vasuti menetrend megbízhatatlansága ellen panaszt vetünk egy vidéki előfizetőnkől. Erre vonatkozólag csak azt jegyezzük meg, hogy menetrendünket a vasuti igazgatóságnak hónapokkal ezelőtt velünk is közölt hirdetményéből magunk állítottuk össze. Ez idő óta történéhet ugyan változás a menetrendben; (amint hogy utána is fogunk nézni) tény azonban, hogy ily változás velünk nem tudatott, pedig, ha a tisztelt vasutigazgatóság a vasutakat illető közlésekkel, még pedig, hogy az év végén felmutatandó jövedelem annál nagyobb legyen, ingyenes közlésekkel (melyekben nincs hiány) el tud bennünk látni, méltán elvárhatók, hogy a menetrendi változtatásokat is tudassa lapunkkal, annál is inkább, mert ez által nem a mi érdekünket, hanem csak saját és a nagy közönség érdeke mozdíthatók elő.

Embervásár. A múlt héten két soproni kerítő, Wolf Lőrincz és Fodor Róza járt városunkban és innen 4 leányt esábitottak magukkal. Nagy-Kanisznán azonban a Pécsről figyelmessé tett rendőrség letartóztatta őket s átsegeltette a királyi ügyészségnek.

Termékeny szimmiúró. Tarnai Károlyról mult számaink egyikében azt irtuk, hogy „Az árvalány” czimvel szimmiúrt. E hírünket most kiegészítjük azzal, hogy Tarnay „Az árvalányon” kívül „Játszó gyermekek” és „Csintalan nők” czimvel még két szimmiúrt irt, melyek Simándy társulata által elő fognak adni.

Az éj lovagja. Valami modern Cassanova csütörtök éjjel a József-utca egyik házában szobájába, melyben három hölgy aludt, az ablakon át akart behatolni. Mi czézből, azt bajos volna megmondani. A zajra azonban a hölgyek lármát csaptak, a háziur erre az ablakon kilőtt és a kaland hőse... megugrott. Üldözték ugyan egy darabig, de utolérni nem lehetett.

Embertelen testvér. Szerdán délután a Balokány környékén álló rendőr egy ingadozó lábán járó 45—50 éves parasztembert vett észre, amint egy fával beültetett helyen az egyik fára kötelet illesztett. A rendőr hozzá ment, kérdőre vonta s a szerencsétlen bevallotta, hogy fel akarta magát akasztani. A rendőrségre kísértetvén, kitünt, hogy az illető rettenetesen össze van verve. Az, aki vele ily embertelenül bán, senki más, mint

Gerényesben lakó bátyja, kitől ő, mint beismeré, 150 frtot lopott. A szerencsétlen körházba szállítottat; szenvedett sérüléseit aligha fogja kiheverhetni.

Az ablakon át. Hétfőn délelőtt Petter Antal mária-kéméndi lakos házába ismeretlen tettes az ablakon keresztül behatolt és egy pár csizmát, 2 öltözött ruhát és 30 frt készpénzt eltolvajlott. A lopás ideje alatt a házeliek közül senki sem volt otthon.

A féltékenység öröge. Glenczer János 78 éves napszámos huzamosabb idő óta lakott már együtt egy nála fiatalabb nővel a Mandola utcában. Együttélések nem a legboldogabb volt, mert Glenczer folyton féltékenykedett. Végre csütörtök este puskát fogott s a konyhajtón át a nőre lőtt, ki az ablakon kiugorva a rendőrségnél feljelentést tett. Glenczer elfogatott.

A harkányi fürdővendégek száma mai napig 962 személy, az átutazó vendégek pedig 3717 személy.

Jégeső. Sisdón és környékén, mint levelezőnk írja, f. hó 10-én nagy jégeső volt, mely különösen Vargán mindent elvert. — 11-én a nagyharsányiszőlőhegyben volt jég.

Hymen. Kiment Antal dombovári mérnök f. hó 12-én eljegyezte Török Ábel kereselgeti kasznár leányát, Margitot.

A mohács-pécsi vasut bevételei június hó 23-ikáig 709,690 frtra ragnak, mi a mult év megfelelő bevételehez viszonyítva 16,357 frt többletetek felel meg.

Hála. Krisztianics István, mint levelezőnk írja, négy évig működött Berkesden mint segédlelkész s ezen idő alatt buzgó tevékenységével a hívőket igen megnverte. Különösen meghódította a népet azzal, hogy a gyermekeket énekre és egyéb dolgokra taníttatta és hogy a felnőttek tanításával is foglalkozott. Átélézése alkalmával halás tanítványai nevében az egyik saját maga készítette csinos vesselt tisztele meg őt, melyben a szeretett lelkipásztornak többek között a következő kívántatik: „Adja az ég, éljen soká, Népeit boldogítsa, És napjai ne legyenek Sohasem megbusítva! — Boldogság és üdv honoljon Önöml élte végei! Ezt kívánjuk mi mindnyájan”... Szólgáljon e szép, mert tiszta szívből fakadó elismerés és hála a tisztelendő urnak további buzgóságára és tevékenységére serkentésül.

Kiállítási beléptijegyekért július 12-ikéig bezárólag összesen 373,036 ft 40 kr. folyt be.

Templom-festés. Graits Endre fiatal festőnk jelenleg Tolnamegyében, Kakasdon tartózkodik, hogy az ottani templomot a nyert megbízás folytán kifessze.

Nem épül lovassági laktanya Tolnán. Miként Pécs, úgy Tolna is az állandó béke elhelyezésén legfelsőbb helyen tett változtatással a lovasságra nézve megszűnt állandó béke elhelyezési állomás lenni és a jelenleg ott elhelyezett lovasság csakis addig fog Tolnán maradni, míg a Szabadka város részéről telajánlott lovassági laktanya elkészül. E rendelkezés következtében a Tolnán építendő lovassági laktanyára vonatkozó tárgyalások folytatása teljesen feleslegessé vált.

Régészet. Vosinszky Mór závodi plébános a napokban ért vissza hosszú tanulmányi utjából. Utazásában az ausztriai, cseh, morva, szász, porosz, dán svéd és norvégiai muzeumokat s egyes magán gyűjtemények praehistorikus leleteit nézte meg s tette tanulmánya tárgyává. Különben Vosinszky Mór závodi ásátásairól tett már közzé egy jeles tanulmányt, mely iránt a külföld szak-köréi talán nagyobb érdeklődéssel viseltetnek, mint a hazaiak. Indokolja ezt azon körülmény is, hogy míg meggyékükből kevés ember ismeri ezen praehistoricus kincseket, addig a külföldi szakemberek érdeklődése oly nagy, hogy már a közel napokban a berlini muzeumok igazgatója Závodra jön, hogy a lengyeli ásátásokat s az ottani leleteket tanulmány tárgyává tegye.

A porosz közoktatási miniszter meghagyásából Rietschel tanár Berlin városa felsőbb iskoláiban légvizsgálatokat végzett, melyek meglepő szomorú eredményt mutatnak.

A berlini egyetem tantermeiben a szellőztetési viszonyok ép olyan hiányosak, mint a gümáziumok és reáliskoláikéiban; nevezetesen ki lett tüntetve, hogy az előbbieken a szénas mennyisége 1000 körlég részben 2 1/2 százalékot tesz ki, tehát 1/2 százalékkal többet mint kellene, sőt egy teremben 6 százaléka emelkedett. — Reánk nézve ezen, külföldön történő vegyelemzések annyiban bírnak érdekel, mennyiben figyelmeztetnek a mi iskoláinknak ezen irányban tapasztalt óriási hátramaradottságára.

Hullaégetés. A temetkezésnek ezen neme mindinkább terjed; legközelebb Európá egyik legkitűnőbb társulata, a berlini belgyógyászok egylete a híres Lyeden elnöktele alatt gyűlésezvén, Weyl élettanár referatuma felett tanácskozott. El határozottatott hogy az egylet a többi orvosi társulatokkal egyértelműleg a kormányhoz folyamondványt nyújtson ba a hullaégetés általános törvényes behozása végett. Orvosoknak — ugymond a referens — kell e tekintetben jó példával előre menniök; azoknak kötelessége a közönséget figyelmeztetni a köztemetők veszélyére az egészségre nézve. Tudja meg a laikus is, hogy a földben rothadó hullák a legveszélyesebb fertőzői kórok fészkei; a hullák földbe temetése az éleket veszélyeztetni. A feliratnak szószólója a kormánynál a világ legelső boncoló tudosa Virchow leend.

A török szultán rólunk. Comman dinger Antal szegszárdi születésű konstantinápolyi zongora és zenemű gyáros, ki már 31 éve lakik Konstantinápolyban, ahol a forradalom után mint emigráns alapította meg maig is fennálló virágzó gyárát, mint a „Magyar Polgár” írja, igen érdekes dolgokat beszélt el ismerőseinek a napokban Kolozsvárról, hova látogatásba ment, a török főváros társadalmi életéről, a nép jelleméről s az ottani magasabb körök benső életéről. A többek közt fölémlít, hogy ő neki soha sem lett volna török rendjele, ha véletlenségből nem magyarnak született volna. A dolog úgy történt, hogy egy ízben a Jildisz-kioszkban egy válogatott magyar nótákat játszó orchesterrel állított fel, mely annyira megtetszett a szultánnak (mivel magyar nótákat játszott), hogy a készítőt, már mint őt, megszállításával tüntette ki. Mikor aztán megtudta, hogy Comman dinger maga is magyar ember, ropant megörült. Majd a következőket kérde tőle: „Hogyan van az, hogy magyar létre nem jársz magyar ruhában?” Az uralkodó e megjegyzése után Comman dinger nemsokára fiával együtt a legszebb disz-magyarban tiszteletelt a szultán előtt, ki látható örömmel nézte a pompás öltönyöket és környezetéhez fordulva, ezt mondá: „Látjátok, ez a szép öltözött magyar nemzet nekünk még ázsiai rokonunk és testvérünk.” — S utána az őreg Comman dingernek az Ozmanje-rend IV. oszt. jelvényét adományozta, mi a fának a Medsidje-rend V. osztályát.

Az „ember-irtó”-ról. A pálinka nemcsak nálunk pusztít, hanem külföldön is, főleg Németországban, hol annak lehetősége legszűkebb határok közé való szorítása, esetleg kibirtására már társulatok is alakultak. Ezen jelenség figyelembe veendő, mivel a pálinka adó hatása még az iszákosok gyermekeire is kiterjedve képes aránylag rövid idő alatt a legelőtrevalóbb népet testileg és szellemileg tönkre tenni. Németországban ezelőtt gyermekek számára javító intézetek léteznek; a berthelsdorfi intézetben 109 apolt közt 70 iszákos szülő k ivadéka. A keimniziben 34 fű közül 12 iszákos szülőktől származik, míg az oppachi mentőházban 24 fű közül 21-nek részeges atya volt. Hazánkban csakis Aszódon van javító intézet, egyelőre gyermekek számára; kétségkívül ott is a fiatal bűnösök nem csekély részét a szülői átok, az iszákosság következménye sújtja. Tekintettel arra, hogy a pálinka nyomor és betegséget terjeszt, Németországban mozgalom indult meg a következők életbeléptetése czéljából: mindenekeiőt oda kell törekedni, hogy a község előjárói figyelemmel kísérjék a pálinka-árulókat; ne engedjék azok tulszaporodását, a

boltnyítás és beszáras idejére nézve vigyázatlan legyenek. Ne tőrjék, hogy felnötteken kívül mások is tartózkodjanak a csapszékekben; végre a kimért italok után jérő tiszta jóvedelmek néhány százalékát kérjék el a pálinkaárusoktól játékonként csélokra. — Hazánkban sem ártana az itt felsoroltak érvényre juttatása mellett küzdenünk.

A gazdaközönség figyelmébe. Nagyon-tosságu hírt közlötünk a hazai gazdaközönséggel. A 60-as és 70-es éveken vált Vidats-féle ekék és gépek, melyek az egész országban annyira el vannak terjedve, hogy alig van gazdaság, amely ilyenell nem bírna, legközelebb új kézbe mentek át. A Schlick-féle gyár gazdasági osztálya ugyanis megvásárolta a csödtömegtől az összes Vidats-féle mintákat (Modelle) és ezentul saját gyárában azokat is fogja gyártani, ugy hogy a híres Vidats-ekék, egyéb Vidats féle gépek és azok összes pótrészeit ezentul az eredeti Vidats-féle minták szerint készíttve csak a Schlick gyárban Budapesten lesznek kaphatók.

Somogyi hírek. Király István csokolyi plébános és kerületi esperes meg-mált 8-ikán. — Balaton-Szántódón 7-ikén, Tábodon pedig 17-ikén postáival egy-sített távirat-állomás nyitattott meg. — Az aratás eredménye eddig általában kielégítő. 1200 négyzetöles holdon termett buza 14—18 kereszt, (17 kévés) majd 10—12 néhol 20 kereszt is; rozs 9—12 és 7—9 kereszt; árpa 16—20, 10—12—14 kereszt. A próba cséplés eredménye ugy mennyiségi-leg, mint minőségileg kielégítő. — Zárkányban a jégverés nem tett oly nagy pusztítást, mint mult számunkban írtuk. — A „Somogy”-ban Roboz István szerkesztő a Dunántúli közművelődési egyesülettől cikkez-kezik s azon reménynek ad kifejezést, hogy őszszel ha az aratásnak és fürdő-ideynek már vége lesz, a szervezkedési munkálatok fokozott erővel és lelkesedéssel fognak megkezdeni.

Tolnai hírek. Gyöngyösi Adolf szegszárdi vegyeskereskedő fizetékép-telen lett. — Duna-Földváron 2090 marhaállományból száj és körömbetegségben 668 darab tehén hullott el. — Czikói körjegyzővé Basola Árpád nagymányoki körjegyző választott meg. — A 7-ik huszár ezred gyakorlatai a tolnai és szomszédos uradalnak határain e hó 20-ikán kezdődnek. Tolnán 3, Mőzsön 2 és Faddon 1 század huszárezred helyeztetik el. A gyakorlatok egy hónapig fognak tartani. — Geisz Gyula pusztá-csáki földbirtokos eljegyezte Jálícs Kálmán budapesti nagy-kereskedő leányát, Lujzát. — Gyöngyösön Ligeti István szintársulata tömeges pártolás mellett játszik. — A szegszárdi törvényeszek elnöke Horváth Aladár végzett jogász díjas joggyakornokká nevezte ki. — Szedressy Béla pancsovai selyem-tenyészési felügyelő hasonló minőségben Szegzárdra helyeztetett át. — Perczel Gyula IV. oszt. dohánnyári hivataliszt III. oszt. dohánnyári hivatalisztté nevezetett ki. — A szegszárdi „Csörgető”-be fult Mészáros Gábor nem tanuló, hanem egy 20 éves parasztlény volt. Ő volt a negyedik, ki az nap Tolnamegye területén saját vigyázatlansága következtében a vízbe fult. — A szegszárdi heti és napi vásárokon a hely-pénzszedési jogot Fischer Vilmos vette haszonbérbe 1790 frt évi bérért 1888 december 31-ig.

Bács-bodrogk-megyei hírek. Az újvidéki kir. magyar főgimnáziumnak az elmúlt iskolai évben 208 beírt hallgatója volt, kik közül év végeig 18 távozott el. — Az újverbászi selyem-beváltó hivatalnál f. hó 5-ig 16.700 kilogr. selyembubó váltattott be és érte 18.200 frt fizetést ki. — Baja város a jelenlegi gimnáziumi épület helyébe, mely céljának nevelési és közegészségi szempontból nem felel meg, czélszerű, díszes épületet szándékozik emeltetni. — Topolyán tüzoltó-egyesület alakult, elnökké dr. Hadzsy János választott. — Bács-bodrogk-megye legutóbbi közgyűlése elhatározta a

megyei közigazgatási tisztviselők nyugdíj-alapjának létesítését és ennek részben tör-tendő fedezése czéljából a megye közönsége által 4 éven át fizetendő 1% pótdó fog ki-vetett. — O-Moravicz határát a jég teljesen elverte. — Újvidéken a szerb kongresszusi képviselő augusztus 26-án fog megválasztatni. Az ellenzék dr. Vucsetics Illés ügyvédet, a mérsékelt pár pedig P-o-povics István polgármestert állítja fel jelöltjéül. — Bács-bodrogk-megye ter-ületén a most elmúlt II. negyedben 5356 gyermek, vagyis 1981-gyel több született, mint amennyi egyén meghalt. — A marha-levelek kiállítási díját Újvidék város tanácsa a bélyegen kívül, átirattal együtt 8 kiban állapította meg s elrendelte, hogy ezu-tán nemcsak szarvasmarha és ló, hanem juh, kecske és sertések után is kell marhalevelet váltani.

A versenylovak tartása, mint az köz-tudomás, igen sokba kerül, egy statisztikus azonban kimutatja, hogy a versenylovakra fordított kiadások tulnyomó nagy részben sárba dobtott pénzt képeznek. Ausztriában és Magyarországon egy évben körülbelül 300 000 frtnyi verseny díj van kifizette, mely-nek elnyerésére 100 sportsmann 300 lovat tart trainingben, minek folytán a lótulajdo-nosok költségei kerek egy millió forinttal mulják felül a kitűzött díjak összértékét. A folyó évben az összes trainirozott lovak kö-zül eddig csak 27 hozta be a költségeket, mi épen nem mondható valami jó ered-ménynek.

Új találmány. Molnár Péter újpesti munkás új gépet talált föl, a mely víz és gőz nélkül erőt fejt ki és fekvő gépezetek mozgására, gyárak, malmok stb. gépezékek helyett alkalmazható. Az egész gépezetet az abban elhelyezett s megfelelő súly moz-gatja, a mely mozgás egy ember által szabályozható. Előnye: felállításának feltűnő olesőségében és egyszerűségében, valamint a gőzmozdony vagy más gépezetekhez szük-ségelt futóanyag és kezelő személyzet mel-lőzhetőségében, de különösen gyors mozgá-sánál fogva az időben való nyereségben áll. A gépezet hasonlóan a locomobil löre-jéhez nagyobb-nagyobb erő előállítására alkalmazható, illetve készíthető. A minta — tisztesen kisebbített mértékben — mely 4 pár köre járó malmot hajt, készen áll és megtekinthető. — A szakértők föladata most már annak megállapítása, mennyiben képes a gép a feltaláló által fönnebb jelzett föl-adatnak megfelelni. A föltaláló különben a nagyfőntosságú találmánynak nagyban való értékesítéséhez társat keres.

A kökorszak zenéje. Baudre francia zenész új hangszerrel talált fel. Tudvalevőleg bizonyos kavicsok azzal a tulajdonsággal bírnak, hogy egymáshoz ütődve, gyönyörűen csengenek. Erre az észleletre alapította Baudre az ő találmányát. Teljes harmincz évig tar-tott, a míg 26 olyan kavicsot szedett össze, a melyeknek mindegyike fél hanggal kü-lönbözött a másiktól. Ezeket a kavicsokat zsinórokra akasztotta és a kezében tartott két kavicssal esztja ki belőlük a hangot. Baudre találmányát „a kökorszak zenéje”-nek keresztelte el és azt hiszi, hogy őscink is ilyen hangszereket használtak.(?)

Szabadka-Zenta-ő-becsei vasút. A nagy-kikinda-nagybecsereki vasut részvénytársulat e hó elsején délelőt tartotta meg rendes évi közgyűlést Daniel Ernő elnökölete alatt. Az üzleti jelentésben említet tétetik a követke-zőkről: az igazgatóság a társulati vonal meg-hosszabbítására, a m. kir. államvasutak sza-badkai állomásától Zentán át a Tisza áthida-lásával Török-Becséig vezetendő helyi érdekű vasutakra nyomjelzési és költségvetési mun-kálatokat készítettett. A mi a m. kir. állam-vasutakkal való csatlakozás kérdését illeti, Bács-Bodrogk-megye érdekelt tényezőinél egy Szabadkától-Zentán át Ő-Becséig építendő helyi érdekű vasut ügye oly illetékes és oly széles körökben vált már komoly elhatáro-zással, hogy a vasuti vonal létesítése csak idő kérdése.

Hogy lehet sokáig élni. Erről a titok-ról, melyet bizonyára mindenki szeretne tudni, végre lebulit a fátol. Andrassy Gyulának egy buzgó tisztelője közelebb a grófhöz névtelen levelet intézett, melyben neki a hosz-zsú élet elérhetésére a következőket ajánlja: Nem szabad soha haragudni, gyomrot meg-terhelni, meghűlni. Este sós kenyéren kívül mást enni nem szabad és a mi fő, lefekvés-kor a jobb oldalra kell fektüdni. — A ki ez ajánlott dolgokat sokáig próbálhatja, az bizo-nyára sokáig fog élni.

„Kevésell sokat élni” ez a jelszava korunknak s mint bizonyítékpóldára ráutalunk Brandt R. gyógyszerész ismeretes és általa-nosan kedvelt svájci lablacsarára. — Három krajczárnyi napi kiadással testünknek kellemes, biztos és ártalmatlan módon kitisztíthatjuk s így egész sereg betegségnak eljött vethetjük. Minden valódi dobozon (a gyógyszerárakban 70 kron kapható) czéjgyegyl: egy fehér ke-reszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása látható.

Vegyes hírek. Török János, Buda-pest főkapitánya betérjeszté a rendőri viszo-nyokról szóló féléves jelentését, melyből mint legjellemzőbb adatot felemlítjük, hogy midőn a fővárosi rendőrség körében lábra kapott viszás állapotok megvizsgálására Jekelfa-lassy Lajos miniszteri biztosként kiküldet-tet, a kerületi kapitányságoknál nem keve-sőbb mint 35,173 drab hátalékok talált, melyek között 4274 elévült kibágási ügy létezett. — Rothschild Nánán lord kö-zelebb az angol felsőház tagjává nevezetvén ki, helyét 9-én foglalta el először. Minthogy a lord mózes vallásu, az ily alkalommal szo-kások esküt vallási szokásai szerint feltett kalappal tette le. — Az esztergomi fő-káptalani bírtokok igazgatójává Vimmer Imre nevezetett ki. — A magyar államvasutak igazgatósága Zágrábban saját pályaudvar épít-ését határozta el. — Kálmán Gusztáv miniszteri segédfogalmazó eljegyezte néhai Késmárky Sándor veszprémi megyei földbir-tokos leányát Erzsikét. — A bulhu-csiki (mármaros megyei) erdészetben óriási vihar dühöngött, mely 30,000 darab fa-törzset döntött ki. — A volt Gladstone miniszterium gazdálkodását furca színben tünteti fel az új pénzügyminiszter jelentése, melyből kitűnik, hogy Gladstone a számára megszavazott budgetet 8,500,000 frttal lépte tul s hogy a kormánya által beszerzett tor-pedó-hajók teljesen felszereltek. — A nálunk is ismert Sidoli czirkusz tulajdono-sának egyik leányába, Medéába Lemberg-ben, hol a társulat jelenleg játszik, az alig 20 éves Ozarovszky Viktor gróf halálosan beleszeretett és miután szerelme nem viszo-noztatott, főbe lötte magát. — Az angol nemzeti képesarnok számára Ő Felsége Ferencz József egy nagy festményt ajándéko-zott, mely az 1793-iki angol alsóházat mu-tatja be: a képet, melyen 96 alak van, Hickel Antal festette.

Irodalom.

Az „Ország-Világ” 28 ik (julius 11.) száma „Gyulai Pál a mánás” czimen érde-kes jellemrajzot közöl Benedek Elek tollá-ból. Ezt követik: Tóth Lőrincz veterán köl-tonk szellemes epigrammái; Petefi István-tól, e kitűnő rajzirtól „Patakiék és a néni” czimű remek rajz és Hiadortól „Az örökség” czimű egyfelvonásos szellemes vígjáték. A jelesül szerkesztett lap többi közleményei a következők: „A palócok esprit” Végváry Gábortól, (jellemző apróságok a palócokról); „Achilles sarkunk”, kiállítási tárcza — Y-ő-től; „Az árva völgyéből” (három kép-pel) Dortsák Gyulától; „Divathóbortok” dr. Cini-től; „Két vén gyerek” rendkívül érdek-feszítő regény Gabányi Árpádtól; „Budapest világáros” humoros képek versekkel; „Gyónás” költemény Lipcsey Ádámtól; „A tör-ténet hete” Székely Huszár-tól. A képek közül megemlítjük Kimmach László művészi

rajzát, mely a tűzoltók és tornászok ünnepélyét, a kerékpárosok és vívómesterek versenyét tünteti fel. Ezenkívül több kiállítási kép volt. Az állandó rovatok, melyeknek gazdagsága és élénksége meglepő, következők: Tudomány és irodalom, Színház és művészet, Ujdonságok, a kiállításról, Nők világa, Könyvpiac, Vidéki élet, Sport, Hymen, Gyászrovat, Innen-onnan, rejtvények. — Az „Ország-Világ” előfizetési ára egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.; az „Egyetértés”-sel együtt egész évre 28, fél évre 14, negyed évre 7 frt, egy óra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők Budapestre (Gránátos-utca 6-ik szám.)

Éloges de Lukács, de Mignet et de Thiers. A Gazette de Hongrie, a budapesti francia nyelvű lap kiadásában megjelentek

Trefort Ágoston közoktatási miniszternek, a magyar tudományos Akadémiában Lukács, Mignet és Thiers felett tartott emlékbeszédei, Arányi Miksa francia fordításában. A szépen kiállított füzet ára, mely minden könyvkereskedésben kapható, 40 kr. Felhívjuk a francziánul beszélő magyar közönség figyelmét a megjelent érdekes kötetre, valamint e hazafias lapra, mely első sorban van hivatva Magyarországot külföldön megismertetni. A Gazette de Hongrie ezentul is a magyar jeles írók munkáit francia fordításban fogja közölni, hetenkint érdekes leveleket közöl Párisból s figyelemmel tartja a magyar s külföldi eseményeket. Előfizetési ára három hónapra 2 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Fekete Mihály.

Nyílt tér.

A dunaföldvári plebánia-templom beiseje uj, díszes aranyos mezbe öltöztetett f. é. június havában; ugyanis fő és 2 mellékoltára, szószerék és orgonája váltá fel eddigi egyszerű fa-színre mázolt 27 éves mezét, uj, aranyos és márványozottal. Ékesítőjök Hoppel Lajos pécsi aranyozó és mázó volt. Elismerés és dícséret a derék mesternek! Izléses, tiszta és solid munkája méltán megérdemli ezt.

A nyilvánosság előtt csak azért adózom neki ez elismeréssel, hogy esetleges hason szükségükben aggodás nélkül tudjanak oly mesterhez fordulni, kiben nyugodtan megbizhatnak.

A díszes munka által ihletett hatás alatt irtam ugyan e sorokat, de mégis elfogulatannul . . . egyedül a „tisztas ipar érdekében. Nagy János, plebános.

Kis hirdetések.

Ócska ablakok redőnyökkel együtt jutányos áron megvehetők. Felvilágosítást a kiadó ad.

Egy jó családból való középkoru hadon ajánkozik helyben vagy vidékre kis gyermekek mellé kezdő oktatásra. Bővebbet a kiadóhivatalnál.

A nagy Skokoi hegyben egyik legjobb szálló présházzal, 800 akóra való boltozott pinczével, egész felszereléssel, idei szép természettel együtt, kedvező feltételek mellett, szabad kézből eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Egy cserép és pala-fedelező (Schieferdecker) ajánlja magát mindentéle cserép és pala-tetőkön előforduló javításokra vagy ujonnan való fedelezésére, valamint a házfedelek évenkénti jó karban tartására. — Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

KIÁLLÍTÁS 1885

MEGHÍVÁS.

A FOLYTÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V. VÁCI KÖRÚT 80. BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÚT 63.

SAJÁT, KÜLTÖN ÉS CÉLRA ÉPÍTETT HELYSÉGEIBEN, EGY RENDEKIVÜL DÜBÁN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLÍTÁST

RENDEZETT BE.

melynek szives megtekintésére az érdeklődők kérésre az érdeklődők hívatnak.

KIÁLLÍTÁS 1885

P A C H E R E.

Pécsett, Széchényi-tér 17-ik számú bazár alatt.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő izlés szerint **ujjonnan felszerelt nagy választéku gyári raktárát** bel- és külföldi üveg, porcellán és majolika tárgyakból u m. minden nagyságu és kivitelü magyar, francia, angol és cseh gyártmányu **VIRAGTARTÓK, VIRÁGCSEREPEK, VIRAGKOSARAK, VIRÁGCSEREP-ÁLLVÁNYOK**, csinált virágcsokrok különleges díszes levelekből összeállított és macart csokrok, szabadiszítéshez alkalmas szobrok, fali dísz-tá-lak, ebédli díszítésére alkalmas dombor olajnyomott képek díszes gyufa és hamu tartók, aranyhaltartók, névjegy- és gyümölestartó állványok, díszes kancsók és poharak, kis porcellán figurák képviselve az állat és gyermekvilág nemkülönbén minden néven nevezendő **gyermekjátékokból, legjutányosabb gyári árakban.**

Porcellán étkező készetek	6. sz.	9 frtól,
„ Theás	„	3 „ 50
„ Kávés	„	3 „ 50
„ Fek.kávé	„	4 „ —
„ Mosdó	„	3 „ —
„ Üvegpohár		3 1/2 krtól fölfelé.
„ tányér		9 krtól fölfelé.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

PACHER E.

A „BARCSI SERTÉSHIZLALÓ RÉSZV.-TÁRS.”

ezenel közhírré teszi, hogy intézetének építkezése és műszaki berendezése befejeztetvén, üzleti tevékenységét egész terjedelmében megkezdte.

A társaság:

a bizományszerű hízlalást

eszközi, — a nála hízlalás czéljából elhelyezett

sertésekre előleget ad,

a sertéseknek

bizományszerű adás-vevését

teljesíti, — valamint minden e szakba vágó üzletet eszközzi elvállalja

idegen felek részére a szítás-,
valamint a

paraszt-órlést

az e czélra műszakilag berendezett gőzmalmában, dézsmarész, valamint az igazgatósággal esetről-esetre megálapítandó órlési díj ellen.

Barcstelep, 1885. július 1-én.

A „Barcsi sertéshizlaló részvénytársaság.”

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

fűszerkereskedésemben
mindenféle

friss GYÜMÖLCS

továbbá tej és vaj kapható.

Ugyszintén nálam megrendelhető Hamburgból

minden minőségű kávé

minta szerint a lehető legjutányosabb árak mellett.

Scheibner János

Ó-posta- és Kazinczy-utca sarkán.

A legbiztosabb szer

az általam: **CSILLAG ANNA** által feltalált

haj- és szakálnövesztő

keücs, mely a gyógyászati facultások leghírnevesebb szakértőjéi által vegyelemzettetett s kitünő hatásának találatott volt: a haj kihullása ellen, a haj növesztésére, fejköszvény ellen, koparképződés, kopasz fejtűség, a bajusz és szakáll ritka növése ellen.

Szétküldési gyári főraktár:
Bpsten VI. király-u. 26.

Ált és Böhm uraknál
Pécsett kapható:

ARA KÖCSÖGÖNKÉNT 50 kr. 1 fl. és 2 fl.

Mária-Celli Gyomor-Cseppek,

jeles hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen és felülmulhatlan az étvágy hiány, gyomor gye- geség, rosszszagu lehellet, szelek, savanyu felbőfűgés, kólíka, gyomorhurut, gyomorégés, huygkőképződés, túlságos nyalkaképződés, sárgaság, undor és hanyás, főfajas (ha az a gyomor- bol ered), gyomorgörcs, szék- szorulat, a gyomornak túl- terheltsége étel és ital által: giliszta, lép- és máj- betegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegese ára használati utasítással együtt **35 kr.**
Központi szétküldési raktár nagyban s kicsinyben

BRADY KÁROLY.

„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerárában Kremzierben, Morvaországban.

Kapható Pécssett: Kovács M., Sipőcz István, Balázs urak és az Irgalmasok gyógyszerárában. Sásdon: Keller N. urnál. Pécs vára don: Dvorszky Béla gyógy- szertárában. Szászvár: Baltha László gyógyszer. 26—1. 1951

HOFFMANN KÁROLY

asztalos-műhelye és bútorkraktára
PÉCSETT, Ó-Posta-utca 12-ik szám.

Mindenféle (saját gyártmányu)

politurozott, fényezett es konyha-bútorok, szőnyeges es vas-bútorok, tükrök s ablak függöny-tartók raktárával.

Thonet-féle hajlított faju nád vagy fa-ülőkéju székek eladása

Teljes stilszerű bútorzatok, mindenféle asztalos munkák és javítások elvállaltatnak.

Bútor-csomagolás es szállítás minden irányban.
Árjegyzékek ingyen kaphatók.

Takarékos háziasszonyok számára újabban egy igen elő- nyös berendezést hoztam.

Ugyanis lisztüzletemben ezentul

a legjobb minőségű

pesti hengeralmi lisztek

25 kilós zacskókban

a melyek a malom által direkte telítettnek es lepecsételtnek

nagy bevásárlási arakon beszerezhetők.

A liszt kitünő minőségű, szép es otosó s így minden gondos háziasszonynak érdekében áll egyszeri megrendelés által a tehető megtakarításról meggyőződni.

A liszt bérmentve küldetik a házhoz, a zacskót ingyen adom hozzá.

Esetleg hitelt szívesen nyitok.

WEILLER MIKSA

liszt-üzlete Pécssett,

1158

Majláth-tér, az izr. templommal szemben.